

Tài năng của binh lính thời Lê trong công tác ngoại giao

Tác Giả: Thái Dũng

Thứ Bảy, 10 Tháng 7 Năm 2010 16:43

Sách có nói nhiều về hoạt động tuyển quân, tập trận, thao diễn võ nghệ của binh lính nước Nam.

Những người ngoại giao nước ta khi đó chủ yếu là các lái buôn, nhà truyền giáo cũng ghi chép khá tỉ mỉ về các hoạt động quân sự, việc thao diễn võ thuật và tài năng của quân lính Đàng Ngoài.

Trong lịch sử, nước ta luôn phải đối phó với các thế lực ngoại xâm nên việc võ bôn, quân sự rất được các triều đại coi trọng. Thời vua Lê, thế lực quân Đàng Ngoài ngày càng phát triển và quy củ, không chỉ tập chung rèn luyện võ thuật, kỹ thuật mà việc giảng dạy kinh sách, binh pháp cũng được nhà nước chú trọng nhằm có được đội quân khoa mục, dũng cảm, giỏi võ, giỏi văn.

Trong Bản thảo nghệ thuật mới mẻ và độc đáo về Đàng Ngoài của một người Pháp tên là J. B. Tavernier cho biết con cái các quan võ được học võ từ rất sớm, khoảng 11-12 tuổi. Đầu tiên là học múa gươm, sau đó học bắn cung và tập cưỡi ngựa, rồi võ phi ngựa và bắn cung... Sau khi thành thạo, tiếp đến là học bắn súng, chế tạo các loại thuốc súng, pháo hoa... Các chương trình võ học được xây dựng khá hoàn chỉnh, bài bản về cả lý thuyết, thực hành và được kiểm tra, rèn luyện thường xuyên.

Người lính thời xưa.

Giáo sĩ người Italy, Bandinotti trong bức thư ngày 12/12/1626 viết nhan đề "Thảo nghệ thuật võ thuật người Đàng Ngoài, vùng đất mới phát hiện được", viết: "...Nhà vua rất trọng võ, luôn cho tập cưỡi ngựa, voi và bắn cung. Người rất thích bắn nhện thuyến phấn đi bắn đi theo nhiều cách, theo nhịp điệu của những nhạc cụ gõ như là bất cứ thuyến nhạc cụ múa và y... Nhà vua có

Tài bắn cò a binh lính thời Lê trong con mắt người ngoại quốc

Tác Giả: Thái Dũng

Thứ Bảy, 10 Tháng 7 Năm 2010 16:43

4.000 thuyến, mũi thuyến có 26 ngòi chèo mũi bên.

Người dân ở đây rất thích nghé binh, đặc biệt họ bắn súng thần công và súng tay rất giỏi. Da họ trẻng, tầm ngòi cao, nhanh nhẹn và can đảm”.

Chính nhà luyện tập thủy quân xuyên mà quân đội cò a Đàng Ngoài và Đàng Trong đều rất thiện chiến, dũng cảm. Thủy quân gia Samuel Baron trong cuốn Đò a chí về người cò a Đàng Ngoài viết năm 1683 có những nhận xét về tài bắn cò a quân lính Đàng Ngoài như sau: “Binh sĩ cò a họ là những người bắn giỏi, tôi nghĩ rằng họ ít thua kém ai, họ vượt xa những nước khác trong việc sử dụng khéo léo súng hỏa mai và bắn nhanh. Họ ít dùng súng, thủy quân dùng cung tên và họ sử dụng cung tên lợi càng giỏi”.

Alexandre de Rhodes, nhà truyền giáo người Pháp có những đóng góp trong việc hình thành chữ Quốc ngữ, trong cuốn sách “Lịch sử về người cò a Đàng Ngoài” viết năm 1651 có một câu chuyện thú vị:

Một nhà buôn người Bồ Đào Nha ở Kố Chố (Hà Nội ngày nay) bắn súng khá giỏi, anh ta rất tự hào về điểu đó nên thủy quân có một thái độ tự cao. Hàng ngày, nhìn những người lính tập luyện về đi ngang qua cửa hàng cửa mình với một con mắt coi thường. Có một người lính biệt vệ bên thách nhà buôn nước ngoài kia thi bắn súng, anh ta nhìn lợi ngay về một đức ý những tiếng phẫn thng không th tu t kh i tay mình.

Đến ngày thi, người Bồ Đào Nha đến người lính bắn trúng, và điểu không người đã xảy ra về anh ta, viên đạn cò a người lính đã xuyên thng chính giữa ngực tâm. Nhà buôn Bồ Đào Nha biệt không th nào thng đ c, đ v t vát danh đ , anh ta đã lợi y một viên đ n không đ u mang ra bắn và nói là đ u đ n c a mình đã chui qua lợi viên đ n anh lính kia đã bắn.

Th t là một bài học đáng nhớ cho kẻ kiêu ng o, câu chuyện này cũng cho th y người Việt ta tài giỏi đ n th nào.

Một người Anh tên là William Dampier cũng mô tả về cách luyện tập và tài thiện xạ cò a binh lính nhà Lê trong cuốn Một chuyến du hành đ n Đàng Ngoài năm 1688: “...Cò a binh và bắn binh đều rất khéo léo trong việc sử dụng vũ khí và họ bắn rất giỏi cò a cung và súng vì họ thủy quân đặc biệt luyện tập bắn vào đích... Đích là một cái bình bằng đất nung màu trắng, đặt trên một đ đ t. Khoảng cách đ ng bắn khoảng 80 yard (= 0,914m). X th nào bắn về bình đ u tiên đ c th ng chỉ c áo choàng đ p nh t. Những người may mắn bắn trúng những cái bình còn lợi cũng đ c những th tr giá th p h n h c đ c th ng bắn tỉ n. Vua chỉ tỉ n cho các h t đ ng này nhằm khuyến khích sự hăng say luyện tập đ h có th bắn trúng đích và trên th c t h r t

Tài liệu của binh lính thời Lê trong con mắt người ngoại quốc

Tài liệu: Thái Dũng

Tháng 10 năm 1913, ngày 7 tháng 7 năm 2010 16:43

chúng tôi nhận.

Họ tiến hành các động tác nạp đạn vào súng rất nhanh. Động tác thứ nhất là họ súng xuống, động tác tiếp theo là họ thu nạp đạn và nạp đạn. Họ tiến hành thêm hai động tác nạp đạn thu súng vào và đặt súng vào vị trí cũ. Tất cả bốn động tác được tiến hành rất khéo léo và nhanh. Khi họ bắn vào đích đã ngắm, phát đầu tiên thì súng rất thành công”.